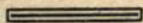

Разбрахъ нещастieto имъ и ги съжалихъ. Съжалихъ и всѣко българско село, па и градъ, изложени еднакво на тази опасностъ. Страхувамъ се сжщо за цѣлия български народъ да не носи малко-много сждбата на това село, хранено само съ партизанска отрова.

Проф. Гавр. И. Кацаровъ

Поука отъ древно минало

Поука за народъ. Поука за общественикъ. Поука за поетъ. Историята ни учи: — Неограничената властъ на едно съсловие никога не е била въ полза на свободното развитие на културата.

Въ подкрепа на тая своя поука тя ни разказва:

Около половината на VIII вѣкъ преди Христа царската властъ въ стара Гърция е била унищожена. Дори въ малкото на брой държавици-градове (напр. Спарта), въ които се запазила, тя изгубила голѣмата си сила и широкитѣ пълномощия.

Падането на монархията е станало безъ голѣми сътресения. Съ течение на времето задачитѣ на държавата се разширявали. Политическитѣ отношения ставали по-сложни. Царътъ не могълъ да изпълнява самъ всички военни, сждебни и жречески служби, съ които билъ натоваренъ. Станало нужда да му се придадатъ помощници. Разбира се, тия помощници били вземани изъ срѣдата на знатното съсловие. Така авторитетътъ на царя билъ разслабенъ. Мощта на болярството се засилила. Най-после царската властъ била или премахната напълно, или запазена само за изпълнение на нѣкои жречески служби. Властта минала въ ржцетѣ на болярството, което дължало влиянието си на своя благороденъ произходъ и на богатството си, състояще се отъ земя, стада, особено коне, скжпоценни метали, оржжия, покжщнина и др.

Народътъ, който и презъ царското владичество нѣмалъ голѣмо значение, сега попадналъ въ пълна зависимостъ отъ болярството. Бедниятъ гражданинъ или селянинъ нѣмалъ възможностъ да си достави скжпо оржжие, боева колесница или конь. Той нѣмалъ и време да се занимава съ военни упражнения. Военната сила на държавата се образувала главно отъ боляритѣ. Обаче, въ замѣна на военната служба и жертвитѣ, които принасяли за запазване на държавата, боляритѣ взели въ ржцетѣ си цѣлата политическа властъ.